

KRAJSKÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA

Vajnorská 47, 812 56 Bratislava

netrestné oddelenie

RE797247114SK

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16
P.O. BOX 106
820 05 Bratislava 25

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	
820 05 BRATISLAVA 25, ŠABINOVSKÁ 16, P.O. BOX 106	
DOSLO DŇA:	18-03-2020
RZ: ZH: LU:	
Ev. č. - znamu:	10092/2020
Č. spisov:	
Prílohy:	Vybavuje:

Váš list číslo/zo dňa
VZN č. 5/2019 zo 14.06.2019
VZN č. 7/2019 z 20.09.2019

Náše číslo
Kd 14/20/1100-2

Vybavuje
JUDr. Matúš Kamenár

Bratislava
13.03.2020

Vec

Všeobecne záväzné nariadenie Bratislavského samosprávneho kraja č. 5/2019 zo 14.06.2019 o výške príspevkov v školských zariadeniach a výške úhrady nákladov na štúdium v jazykových školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja v spojení so Všeobecne záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja č. 7/2019 z 20.09.2019, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Bratislavského samosprávneho kraja č. 5/2019 zo 14.06.2019 - protest prokurátora

Podľa § 23 ods. 1 v spojení s § 27 ods. 1 s poukazom na § 21 ods. 1 písm. a) bod 5, ods. 3 písm. f) bod 3 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) podávam

protest prokurátora

proti ustanoveniam § 2 ods. 3,4,5,6; § 4 ods. 3,4,5,6; § 5 ods. 6,7,8,9 a § 6 ods. 5,6,7 a Prílohe č. 7 Všeobecne záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „VZN“ a „BSK“) č. 5/2019 zo 14.06.2019 o výške príspevkov v školských zariadeniach a výške úhrady nákladov na štúdium v jazykových školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK v spojení s § 1 ods. 4 a Prílohou č. 6 VZN BSK č. 7/2019 z 20.09.2019, ktorým sa mení VZN č. 5/2019 zo 14.06.2019, ktoré navrhujem z dôvodu nezákonnosti v ustanoveniach § 2 ods. 3,4; § 4 ods. 3,4; § 5 ods. 6,7; § 6 ods. 5,6 v spojení s Prílohou č. 6 zrušiť a v ustanoveniach § 2 ods. 5,6; § 4 ods. 5,6; § 5 ods. 8,9 a § 6 ods. 7 zmeniť tak, aby bolo v súlade so zákonom.

Ustanovenia § 2 ods. 3,4,5,6; § 4 ods. 3,4,5,6; § 5 ods. 6,7,8,9 a § 6 ods. 5,6,7 a Príloha č. 7 VZN č. 5/2019 zo 14.06.2019 v spojení s § 1 ods. 4 a Prílohou č. 6 VZN č. 7/2019 z 20.09.2019 sú v rozpore s § 114 ods. 6,7; § 117 ods. 7,8; § 140 ods. 9,10,12,13; § 141 ods. 5,6,8,9 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) a tým v rozpore s § 8 ods. 1 zákona č.

302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajochoch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o samosprávnych krajochoch“).

Podľa § 27 ods. 1 zákona o prokuratúre, *protest proti všeobecne záväznému právnomu predpisu podáva prokurátor orgánu verejnej správy, ktorý všeobecne záväzný právny predpis vydal.*

Podľa § 27 ods. 3 zákona o prokuratúre, *ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný právny predpis zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.*

Podľa § 27 ods. 5 zákona o prokuratúre, *ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.*

Podľa § 45 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“), *prokurátor je oprávnený podať žalobu proti všeobecne záväznému nariadeniu, proti ktorému podal protest, ktorému nebolo vyhovené.*

Podľa § 359 ods. 1 SSP, *žalobcom je prokurátor, ktorého protestu proti všeobecne záväznému nariadeniu obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja nebolo vyhovené. Pod nevyhovením protestu prokurátora sa rozumie nezrušenie všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti, nevykonanie zmeny všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti v lehote podľa osobitného predpisu.*

Odôvodnenie :

Z VZN č. 5/2019 vyplýva, že bolo prijaté podľa § 8 ods. 1 a § 11 ods. 2 písm. a) zákona o samosprávnych krajochoch, podľa § 53 ods. 6,7,8,9,10; § 116 ods. 6,7; § 117 ods. 7,8; § 140 ods. 9,10,12,13; § 141 ods. 5,6,8,9 a v spojitosti s § 114 ods. 6,7 školského zákona a podľa § 4 ods. 3 písm. d), ods. 4 písm. a), ods. 6,7,8,9,10 zákona č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Podľa § 2 ods. 3,4,5,6 VZN č. 5/2019 - **Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti školského klubu detí**

3. Osobitný mesačný príspevok na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti školského klubu detí na jedného žiaka sa určuje vo výške podľa prílohy č. 7.

4. Nárok na osobitný mesačný príspevok podľa bodu 3 tohto článku môže priznať zriaďovateľ školy, ktorej súčasťou je školský klub detí, na základe návrhu riaditeľa školy, ktorej súčasťou je školský klub detí, a to v nasledovných prípadoch

- a) ak povinná osoba alebo žiak preukáže, že je znevýhodnenou alebo zraniteľnou osobou v zmysle zákona č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, alebo
- b) v zvlášť závažných prípadoch na základe posúdenia a preukázania nepriaznivej sociálnej situácie.

5. Nárok na zníženie alebo odpustenie príspevku, alebo nárok na osobitný mesačný príspevok podľa bodu 3 tohto článku trvá len počas doby, kedy trvajú podmienky, ktoré takúto zmenu odôvodňujú.

6. Ak dôjde k zmene skutočností rozhodujúcich o znížení alebo odpustení príspevku v školskom klube detí, alebo rozhodujúcich o nároku na osobitný mesačný príspevok podľa bodu 3 tohto článku, povinná osoba túto skutočnosť písomne oznámi riaditeľovi školy, ktorej súčasťou je školský klub detí. Riaditeľ školy bezodkladne oboznámi zriaďovateľa s uvedenou zmenou.

Zmena sa uskutoční, ak je :

- a) v prospech žiaka - od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nastala, ak bola oznámená najneskôr v danom kalendárnom mesiaci; ak takáto zmena bola oznámená po uplynutí mesiaca, v ktorom nastala, príspevok sa upraví najskôr od prvého dňa mesiaca, v ktorom bola oznámená,
- b) v neprospech žiaka - od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom zmena nastala.

Podľa § 114 ods. 6,7 školského zákona

(6) Výšku mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti školského klubu detí, určí všeobecne záväzným nariadením obec, ktorá je jeho zriaďovateľom.

(7) Zriaďovateľ školského klubu detí môže rozhodnúť o znížení alebo odpustení príspevku podľa odseku 6, ak zákonný zástupca o to písomne požiada a predloží doklad o tom, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 3,4,5,6 VZN č. 5/2019 - **Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s ubytovaním v školskom internáte**

3. Osobitný mesačný príspevok na čiastočnú úhradu nákladov spojených s ubytovaním v školskom internáte určuje zriaďovateľ pre všetky školské internáty tak, ako je to uvedené v prílohe č. 7.

4. Nárok na osobitný mesačný príspevok podľa bodu 3 tohto článku môže priznať zriaďovateľ školského internátu alebo školy na základe návrhu riaditeľa školského internátu alebo školy, ktorej súčasťou je školský internát, a to v nasledovných prípadoch

- a) ak je žiak strednej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK vzdelávaný v systéme duálneho vzdelávania,
- b) ak povinná osoba alebo žiak preukáže, že je znevýhodnenou alebo zraniteľnou osobou v zmysle zákona č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, alebo
- b) v zvlášť závažných prípadoch na základe posúdenia a preukázania nepriaznivej sociálnej situácie.

5. Nárok na zníženie alebo odpustenie príspevku, alebo nárok na osobitný mesačný príspevok podľa bodu 3 tohto článku trvá len počas doby, kedy trvajú podmienky, ktoré takúto zmenu odôvodňujú.

6. Ak dôjde k zmene skutočností rozhodujúcich o znížení alebo odpustení príspevku v školskom internáte, alebo rozhodujúcich o nároku na osobitný mesačný príspevok podľa bodu 3 tohto článku, povinná osoba túto skutočnosť písomne oznámi riaditeľovi školy, ktorej súčasťou je školský internát alebo riaditeľovi školského internátu. Riaditeľ školy alebo riaditeľ školského internátu bezodkladne oboznámi zriaďovateľa s uvedenou zmenou.

Zmena sa uskutoční :

- a) v prospech žiaka - od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nastala, ak bola oznámená najneskôr v danom kalendárnom mesiaci; ak takáto zmena bola oznámená po uplynutí mesiaca, v ktorom nastala, príspevok sa upraví najskôr od prvého dňa mesiaca, v ktorom bola oznámená,
- b) v neprospech žiaka - od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom zmena nastala.

Podľa § 117 ods. 7,8 školského zákona

(7) *Výšku mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s ubytovaním v školskom internáte, ktorého zriaďovateľom je obec alebo samosprávny kraj, určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením.*

(8) *Zriaďovateľ školského internátu môže rozhodnúť o znížení alebo odpustení príspevku podľa odseku 7, ak zákonný zástupca alebo iná osoba písomne o to požiada a predloží doklad o tom, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu.*

Podľa § 5 ods. 6,7,8,9 VZN č. 5/2019 - **Výška príspevku na čiastočnú úhradu nákladov a režijné náklady v školskej jedálni a v školskej jedálni pre stravovanie športovcov, diétne stravovanie a stravovanie s nepretržitou prevádzkou**

6. Povinná osoba prispieva na čiastočnú úhradu nákladov na nákup potravín a režijných nákladov v školskej jedálni na jedno jedlo osobitným príspevkom vo výške určenej v prílohe č. 7.

7. Nárok na osobitný príspevok na jedno jedlo podľa bodu 6 tohto článku môže priznať zriaďovateľ školy, ktorej súčasťou je školská jedáleň na základe návrhu riaditeľa školy alebo školského zariadenia, a to v nasledovných prípadoch :

- a) ak je žiak strednej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK vzdelávaný v systéme duálneho vzdelávania,
- b) ak povinná osoba alebo žiak preukáže, že je znevýhodnenou alebo zraniteľnou osobou v zmysle zákona č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, alebo
- c) v zvlášť závažných prípadoch na základe posúdenia a preukázania nepriaznivej sociálnej situácie.

8. Nárok na zníženie alebo odpustenie príspevkov, alebo osobitný príspevok podľa bodu 6 tohto článku trvá len počas doby, kedy trvajú podmienky, ktoré takúto zmenu odôvodňujú.

9. Ak dôjde k zmene skutočností rozhodujúcich o znížení alebo odpustení príspevku v školskej jedálni, alebo rozhodujúcich o nároku na osobitný mesačný príspevok podľa bodu 6 tohto článku, povinná osoba túto skutočnosť písomne

oznámi riaditeľovi školy, ktorej súčasťou je školská jedáleň. Riaditeľ školy bezodkladne oboznámi zriaďovateľa s uvedenou zmenou.

Zmena sa uskutoční :

- a) v prospech žiaka - od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nastala, ak bola oznámená najneskôr v danom kalendárnom mesiaci; ak takáto zmena bola oznámená po uplynutí mesiaca, v ktorom nastala, príspevok sa upraví najskôr od prvého dňa mesiaca, v ktorom bola oznámená,
- b) v neprospech žiaka - od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom zmena nastala.

Podľa § 140 ods. 9, 10, 12, 13 školského zákona

(9) Školská jedáleň, ktorej zriaďovateľom je obec alebo samosprávny kraj, poskytuje stravovanie deťom a žiakom za čiastočnú úhradu nákladov, ktoré uhrádza zákonný zástupca vo výške nákladov na nákup potravín podľa vekových kategórií stravníkov v nadväznosti na odporúčané výživové dávky. Zákonný zástupca prispieva na úhradu režijných nákladov, ak tak určí zriaďovateľ.

(10) Výšku príspevku na čiastočnú úhradu nákladov, výšku príspevku na režijné náklady a podmienky úhrady v školskej jedálni, ktorej zriaďovateľom je obec alebo samosprávny kraj, určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením.

(12) Zriaďovateľ školskej jedálne môže rozhodnúť o znížení alebo odpustení príspevku podľa odseku 10, ak zákonný zástupca predloží doklad o tom, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu. To neplatí, ak ide o deti a žiakov, na ktoré sa poskytuje dotácia podľa osobitného predpisu.

(13) Ministerstvo školstva zverejní na svojej internetovej stránke finančné pásma určujúce rozpätie nákladov na nákup potravín na jedno jedlo podľa vekových kategórií stravníkov.

Podľa § 6 ods. 5,6,7 VZN č. 5/2019 - **Výška príspevku na čiastočnú úhradu nákladov vo výdajnej školskej jedálni a vo výdajnej školskej jedálni pre stravovanie športovcov a diétne stravovanie**

5. Povinná osoba prispieva na čiastočnú úhradu nákladov na nákup potravín a režijných nákladov v školskej jedálni na jedno jedlo osobitným príspevkom vo výške určenej v prílohe č. 7.

6. Nárok na osobitný príspevok na jedno jedlo podľa bodu 5 tohto článku môže priznať zriaďovateľ školy, ktorej súčasťou je výdajná školská jedáleň na základe návrhu riaditeľa školy alebo školského zariadenia, a to v nasledovných prípadoch :

- a) ak je žiak strednej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK vzdelávaný v systéme duálneho vzdelávania,
- b) ak povinná osoba alebo žiak preukáže, že je znevýhodnenou alebo zraniteľnou osobou v zmysle zákona č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, alebo
- c) v zvlášť závažných prípadoch na základe posúdenia a preukázania nepriaznivej sociálnej situácie.

7. Nárok na zníženie alebo odpustenie príspevkov, alebo osobitný príspevok podľa bodu 5 tohto článku trvá len počas doby, kedy trvajú podmienky, ktoré takúto zmenu odôvodňujú.

Podľa § 141 ods. ods. 5,6,8,9 školského zákona

(5) Výdajná školská jedáleň, ktorej zriaďovateľom je obec alebo samosprávny kraj, poskytuje stravovanie deťom a žiakom za čiastočnú úhradu nákladov, ktoré uhradza zákonný zástupca vo výške nákladov na nákup potravín podľa vekových kategórií stravníkov v nadväznosti na odporúčané výživové dávky. Zákonný zástupca prispieva na úhradu režijných nákladov, ak tak určí zriaďovateľ.

(6) Výšku príspevku na čiastočnú úhradu nákladov a výšku príspevku na režijné náklady vo výdajnej školskej jedálni, ktorej zriaďovateľom je obec alebo samosprávny kraj, určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením.

(8) Zriaďovateľ výdajnej školskej jedálne môže rozhodnúť o znížení alebo odpustení príspevku podľa odseku 6, ak zákonný zástupca predloží doklad o tom, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu. To neplatí, ak ide o deti a žiakov, na ktoré sa poskytuje dotácia podľa osobitného predpisu.

(9) Ministerstvo školstva zverejní na svojej internetovej stránke finančné pásma určujúce rozpätie nákladov na nákup potravín na jedno jedlo podľa vekových kategórií stravníkov.

Podľa § 1 ods. 4 VZN č. 7/2017, vypúšťa sa príloha č. 5, pôvodná príloha č. 6 sa označuje ako príloha č. 5 a pôvodná príloha č. 7 sa označuje ako príloha č. 6.

Príloha č. 6 (pôvodne príloha č. 7) VZN - **Osobitný príspevok na čiastočnú úhradu nákladov**

	Suma v €	
Školský klub detí	1,00	mesačne
Školský internát	1,00	mesačne
Školská jedáleň - hlavné jedlo	0,01	denne
Školská jedáleň - doplnkové jedlo	0,01	denne
Výdajná školská jedáleň - hlavné jedlo	0,01	denne
Výdajná školská jedáleň - doplnkové jedlo	0,01	denne
Režijné náklady	0,00	denne

Podľa § 8 ods. 1 zákona o samosprávnych krajoch, *samosprávny kraj môže vo veciach územnej samosprávy vydávať všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len "nariadenie"); nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi a s nariadeniami vlády.*

V prípade VZN podľa § 8 ods. 1 zákona o samosprávnych krajoch ide o tzv. primárnu právnu úpravu. Táto primárnosť úpravy všeobecne znamená, že takýmto nariadením ako podzákonným predpisom sa upravujú právne vzťahy priamo, bez osobitného splnomocnenia zákonom, samozrejme za dodržania ústavných limitov samosprávnej normotvorby. Mantinelom samosprávnej normotvornej činnosti je okrem ústavnosti aj zákonnosť, teda predmetom úpravy nemôžu byť vzťahy, ktoré sú upravené zákonom, alebo v tej časti, v ktorej sú upravené zákonom (viď napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II.ÚS 19/1997 z 13.05.1997 - v danom prípade k obecnej normotvorbe).

V daných prípadoch školský zákon určil zákonný rámec určenia príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov, teda si túto právnu úpravu čiastočne rámcovo vyhradil. Samosprávne kraje sú preto aj v rámci originálnej samosprávnej pôsobnosti podľa § 8 ods. 1 zákona o samosprávnych krajoch povinné tieto zákonné obmedzenia resp. limity v úprave VZN rešpektovať.

Samosprávne kraje sú povinné určiť príspevky na čiastočnú úhradu nákladov vo všetkých uvedených prípadoch. Fakultatívne je len určenie čiastočnej úhrady režijných nákladov podľa § 140 ods. 9 druhej vety a § 141 ods. 5 druhej vety školského zákona.

Výšku príspevku musí zriaďovateľ (BSK) v každom prípade určiť všeobecne záväzným nariadením priamo, čo znamená, že nie je oprávnený vo VZN stanoviť žiadny osobitný mechanizmus jeho určenia v individuálnom prípade, teda ani splnomocniť resp. poveriť sám seba, resp. akýkoľvek vlastný orgán (predsedu, zastupiteľstvo, resp. zamestnanca úradu) na posudzovanie splnenia podmienok určenia (osobitného) príspevku v jednotlivjej individuálnej veci a na rozhodovanie o určení (osobitného) príspevku.

VZN v napádaných ustanoveniach neobsahuje konečnú úpravu určenia (osobitného) príspevku, ale vytvára priestor na ďalšie rozhodovanie o priznaní príspevku formou individuálneho správneho aktu, k čomu nemá BSK (žiadny jeho orgán) zákonné oprávnenie (viď napr. aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Sžo 80/2015 z 26.10.2015).

Školský zákon „*expressis verbis*“ splnomocňuje zriaďovateľa len na rozhodovanie o znížení alebo odpustení príspevku podľa § 114 ods. 7, § 117 ods. 8, § 140 ods. 12, § 141 ods. 8 školského zákona, ak o to zákonný zástupca alebo iná osoba (v prípade školského internátu) písomne požiada a predloží doklad o tom, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu. Tieto ustanovenia vylučujú, aby zriaďovateľ vo VZN ustanovil možnosť rozhodovania o znížení alebo o odpustení príspevku z iných dôvodov.

Príspevok, označený v napadnutých ustanoveniach VZN ako osobitný príspevok, je vzhľadom na uvedené objektívne osobitnou formou zníženia „základného“ príspevku z dôvodov, ktoré školský zákon vo vzťahu k zníženiu príspevku nepozná a zníženie príspevku z týchto dôvodov neumožňuje.

Že ide „*de facto*“ o zníženie príspevku a nie o inú „*sadzbu*“ príspevku sa javí jednak práve z toho, že sa jeho priznanie viaže na žiadosť, o ktorej na základe návrhu riaditeľa rozhoduje zriaďovateľ a jednak z toho, že ustanovenia VZN o trvaní nároku a o zmene rozhodujúcich skutočností (§ 2 ods. 5,6, § 4 ods. 5,6, § 5 ods. 8,9 a § 6 ods. 7 VZN) kladú tieto inštitúty - oslobodenie/zníženie príspevku a osobitný príspevok - na jednu úroveň, čím súčasne vylučujú možnosť zníženia a predovšetkým úplného odpustenia osobitného príspevku na základe žiadosti a predloženia dokladu o tom, že je žiadateľ poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu.

Existencia právnej úpravy odpustenia alebo zníženia príspevku v školskom zákone znamená, že zákonodarca si túto oblasť úpravy spoločenských vzťahov

upravil a táto úprava je komplexná. Akékoľvek pozmeňovanie, zužovanie alebo aj rozširovanie tejto komplexnej zákonnej úpravy v podzákonnom právnom predpise bez zákonného splnomocnenia predstavuje neprípustné zasahovanie do právomoci orgánov štátu (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Svzn 1/2015 z 29.11.2016).

Aby tento osobitný príspevok mohol byť považovaný za inú „sadzbu“ príspevku, muselo by ísť jednak o príspevok priamo určený vo VZN bez ďalšieho rozhodovania o jeho priznaní/nepriznaní a jednak by sa aj na tento iný (osobitný) príspevok museli vzťahovať príslušné ustanovenia školského zákona o jeho znížení alebo odpustení z dôvodu poberania dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu, t.j. ani tento osobitný príspevok by nemohol byť vylúčený z možnosti jeho zníženia (vzhľadom na výšku osobitného príspevku podľa prílohy č. 6 VZN zrejme nereálne), ale predovšetkým z možnosti jeho odpustenia.

Okrem uvedeného je potrebné ďalej konštatovať aj to, že podmienka priznania osobitného príspevku z dôvodu „zvlášť závažných prípadov na základe posúdenia a preukázania nepriaznivej sociálnej situácie“ (§ 2 ods. 4 písm. b), § 4 ods. 4 písm. c), § 5 ods. 7 písm. c), § 6 ods. 6 písm. c) VZN) je značne všeobecná a neurčitá. Nie je ani rámcovo zrejmé, aké okolnosti majú predstavovať naplnenie pojmu nepriaznivej sociálnej situácie a akým spôsobom ju dotknutá osoba má/môže tvrdiť a preukazovať, a ani to, aké okolnosti naplnia/môžu naplniť podmienku zvlášť závažného prípadu takejto nepriaznivej sociálnej situácie. Nakoľko na priznanie osobitného príspevku nie je právny nárok priamo z ustanovení VZN, takáto všeobecná a neurčitá úprava umožní značnú mieru svojvôle a nepredvídateľnosti v rozhodovaní o jeho priznaní z tohto dôvodu.

Záverom je potrebné uviesť, že Útvár hlavného kontrolóra BSK požiadal Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) o odborné stanovisko k aplikácii § 140 ods. 9,10 školského zákona dňa 17.05.2019, teda pred zasadnutím zastupiteľstva dňa 14.06.2019, na ktorom bolo schválené VZN č. 5/2019. Napriek tomu - vychádzajúc z podkladov zasadnutia zastupiteľstva a zo zápisnice zo zasadnutia - poslanci zastupiteľstva o tejto skutočnosti pred hlasovaním zrejme informovaní neboli.

Na žiadosť odpovedalo ministerstvo dňa 02.07.2019 pod č. 2019/13024:2-A1010 a s poukazom na § 140 ods. 11,12 školského zákona, § 26 ods. 2 zákona č. 61/2015 Z.z. o odbornom vzdelávaní uviedlo, že žiadny všeobecne záväzný právny predpis neumožňuje zriaďovateľovi alebo riaditeľovi strednej školy priznať vybraným skupinám žiakov platiť osobitne nižší príspevok na čiastočnú úhradu nákladov na nákup potravín. Napriek tomu - vychádzajúc z podkladov zasadnutia zastupiteľstva a zo zápisnice zo zasadnutia z 20.09.2019 - poslanci zastupiteľstva ani o tejto skutočnosti pred hlasovaním informovaní neboli.

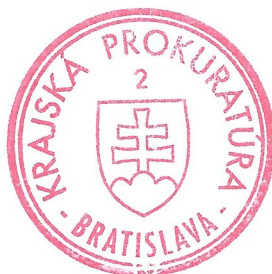
Prílohou podnetu bola ďalej žiadosť riaditeľky úradu BSK č. 09503/2019/OSMS-1 zo 07.10.2019 adresovaná ministerstvu o stanovisko k určeniu osobitného príspevku vo VZN č. 5/2019 v spojení s VZN č. 7/2019. Podľa žiadosti o nároku na osobitný príspevok rozhoduje v zmysle zákona zriaďovateľ na základe žiadosti riaditeľa školy alebo školského zariadenia. Keďže podľa BSK nejde

o zníženie alebo odpustenie príspevku v zmysle školského zákona (§ 140 ods. 12, § 141 ods. 8), ale o určenie osobitnej výšky príspevku a keďže v platnej právnej úprave je kompetencia rozhodnúť o výške príspevku na čiastočnú úhradu zverená samosprávnemu kraju ako zriaďovateľovi školského zariadenia, má BSK za to, že zo strany BSK v tomto prípade ide o zákonné využitie originálnych kompetencií samosprávneho kraja priznaných zákonom na určenie výšky príspevkov v zmysle § 140 ods. 10 a § 141 ods. 6 školského zákona. K tomu kroku pristúpil BSK, keďže má záujem umožniť čo najširšiemu počtu žiakov jednak zapojenie sa do systému duálneho vzdelávania, ale aj umožniť pokračovať v štúdiu žiakom, ktorí žijú v nevyhovujúcich sociálnych podmienkach, no nemajú možnosť získať štipendium podľa ust. § 149 školského zákona.

Na žiadosť odpovedalo ministerstvo dňa 12.11.2019 pod č. 2019/17855:2-A1010 a s poukazom na § 140 ods. 10 školského zákona a § 10 ods. 4 zákona o odbornom vzdelávaní uviedlo, že zamestnávateľ, ktorý poskytuje praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania uhrádza žiakovi zo svojich prostriedkov náklady na stravovanie žiaka počas praktického vyučovania vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Ministerstvo uviedlo, že pre žiakov zapojených do systému duálneho vzdelávania je zo strany ministerstva vytvorené dostatočné množstvo motivačných a stimulačných podnetov uvedených zákonom.

Z uvedených dôvodov sú ustanovenia **§ 2 ods. 3,4; § 4 ods. 3,4; § 5 ods. 6,7; § 6 ods. 5,6 v spojení s Prílohou č. 6** (pôvodne Príloha č. 7) VZN nezákonné a túto nezákonnosť je možné odstrániť len ich zrušením. Ustanovenia **§ 2 ods. 5,6; § 4 ods. 5,6; § 5 ods. 8,9 a § 6 ods. 7** VZN sú nezákonné akcesoricky v tom, že obsahujú pojem „osobitný príspevok“ a túto nezákonnosť je možné odstrániť ich zmenou - vypustením tohto slovného spojenia.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti považujem protest prokurátora za dôvodný a žiadam, aby zastupiteľstvo BSK na svojom zasadnutí podľa § 27 ods. 3 zákona o prokuratúre najneskôr do 90 dní od doručenia tohto protestu tomuto vyhovel a VZN v jednotlivých napadnutých častiach podľa konštatovaného dôvodu ich nezákonnosti nahradilo nariadením, ktorého obsah bude v súlade s platnými právnymi predpismi.

JUDr. Matúš Kamenár
prokurátor